

Kreds (Nyembøll) bliver vedtaget. Man kan altså nu gaa over til at spørge, hvad vil da Mindretallet foreslaa Thinget at sætte i Stedet for? Naar vi ikke kunne gaa ind paa § 7 fortolket paa den ene eller paa den anden Maade eller forandret ved Udvalgets af Ordene „ved dets Stiftelse“, hvad da? Dertil svare vi: at den første af de før nævnte Maader, nemlig den, at det simpelt hen skulde bero paa en Overenskomst mellem Parterne, om Paategning skal bruges eller ikke, tør vi loyaliter ikke anbefale. Jeg siger loyaliter; thi skal det overalt i alle Lyendeforhold bero paa Parternes Overenskomst, om Paategning skal bruges eller ikke, saa vil formentlig Anvendelsen af Paategningerne komme til at afhænge af, hvorledes Situationen er i det givne Dieblit. Er Situationen den, at der er større Efterforsøgelse efter Lyende end Tilbud, saa har Lyendet Magten, og saa siger det: Nei, jeg vil ikke have skrevet i min Bog; men er det Omvendte Tilfældet, at Tilbudet af Lyendet er større end Efterforsøgelsen, saa har Husbonden Magten, og saa siger han: du faar ingen Ejendoms, naar du ikke gaar ind derpaa. Den Vej, som Mindretallet foreslaar, er angiven i Endringsforslaget under Nr. 9. Dette Endringsforslag gaar ud paa, at Paategning ikke skal være ubetinget nødvendig i Lyendeforhold, som ere indgaaede paa mindre end $\frac{1}{2}$ Aar, hvorimod et Lyendeforhold, som har mindst $\frac{1}{2}$ Aars Varighed, ikke skal anses for lovlig stiftet, medmindre Paategningen er udført. Denne Vej har det Fortrin, at saa er der — om den høitærede Formand tillader mig at bruge et vulgært Udtryk — ingen Sludder, saa skal Paategning bruges, det vide Parterne, og naar man veed, at det skal saa være, saa underkaster man sig lettere, end naar man skal til at forhandle om, hvorvidt man vil gaa ind paa det ene eller det andet Forlangende af Modparten eller ikke. Er det paabudt, at Paategning skal bruges, saa bruges den. Saa ere Parterne sikre, og saa er Forlangendet om en Paategning ingen Tilfjendegivelse af Mistillid til Lyendet; saa kan det ikke forværre Lyendeforholdet, efter at det er begyndt, og ikke blive en daarlig Indledning til et Lyendeforhold, der ikke er begyndt. Der vil nok fremkomme Indvendinger imod dette Endringsforslag, og en af dem, som jeg kan vente mig, skal jeg allerede nu tillade mig med saa Ord at omtale; det er den Indvending, at en Bestemmelse som den af Mindretallet foreslaaede kunde bane Veien for eller i alt Fald give Stødet til, at der bliver indgaaet flere Lyendeforhold af kortere Varighed, altsaa af en løsere Beskaffenhed, naar det saaledes blev fastsat, at Lyendeforhold med en vis Grænse af Varighed kun kunde indgaaes paa denne Maade. Mindretallet frygter ikke for denne Følge; Lyendet vil, naar det har Valget mellem sædvanlig halvaars Ejendoms med Paategning og løsere Forhold uden Paategning, foretrække denne og i

alle Tilfælde foretrække et virkeligt Lyendeforhold, som frembyder store Fordelle, der ikke følge med almindeligt Arbejdsforhold. Jeg forlader nu Endringsforslaget. — Følger man med Lovforslagets §§ 6 og 7, saa er man nødt til ogsaa at følge med paa § 8 eller i alt Fald følge med paa lignende Bestemmelser, som gjøre det muligt for Lyendet og gjøre det passende let for Lyendet at faae Paategningen hævet imod Husbondens Negtelse i det Tilfælde, at Lyendet med lovlig Grund selv har hævet Lyendeforholdet. Paa dette Punkt skal jeg atter tillade mig at henvise til Betænkningen, forsaavidt det der nærmere er udvirket, at Udvalget har maattet anse en Del af de Anker, der ere fremkomne over Bestemmelsen i § 8 andet Stykke, for ikke ugrundede, og ogsaa under Drøftelsen af Paragrafen selv er bleven opmærksom paa flere Punkter, der turde være mindre heldige. Det har sine store Sanskeligheder at faae heldige Bestemmelser i saa Benfæende. Udvalget har tænkt sig flere Veie, men ikke fundet nogen, som de dog ikke i alt Fald tilnærmelsesvis kunde indvendes lige saa Meget imod som imod den, der er foreslaaet af Regjeringen. Da vi vare komne til det Endepunkt, maatte det være vor Bestræbelse at finde paa enkelte Forbedringer, hvorved de væsentligste Anker formentlig kunde fjernes. Der er jo navnlig og med Rette blevet anket over, at der ved Indførelsen af den nye Paategning eller det hele System i §§ 5–8 vilde fremkomme en ikke uvæsentlig Førgelse af Lyendefagernes Antal. Det have vi foreslaaet Thinget at modarbejde ved at optage den Løse, der blev fremsat under 1ste Behandling af Lovforslaget her i Salen, nemlig at, naar Husbonden negter at hæve en Paategning, som Lyendet efter sin Mening med lovlig Grund forlanger hævet, skal Sagen først bringes for Forligsmægleren, hvorved det kan haabes, at en Del af disse Sager bringes ud af Verden. En anden væsentlig Anke var den, at saaledes som Reglerne i § 8 andet Stykke kunde anvendes i Praxis, vilde de vistnok føre til, at en stor Mængde Sager blive anlagte, men mange ikke tilendebragte af den Grund, at Lyendet med Lethed kunde unddrage sig Rettsfølgning. Til at imødegaa denne Anke foreslaas i Endringsforslaget under Nr. 12 at optage denne Bestemmelse: „Unddrager Lyendet sig den offentlige Følgning ved at forlade Retstredsen uden at opgive sit nye Opholdssted, dømmes det efter de foreliggende Oplysninger,“ en Bestemmelse, som Udvalget er overbevist om ikke kan finde nogen berettiget Modstand. Naar der i samme Endringsforslag foreslaas den Tilføjelse: „Naar der fra Husbonden fremkommer Begjæring om, at den offentlige Politisag hæves, bliver saadan Begjæring at tage til Følge, saafremt der ikke findes Grund til at idømme ham selv Bøde,“ er det ogsaa en Bestemmelse, der er fremtaldt ved Bemærkninger under 1ste Behandling her i Salen. Jeg skal lade denne Bestemmelse foreløbig ligge,